

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (tretia komora)

z 12. júna 2014*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania — Slobodné poskytovanie služieb — Článok 56 ZFEÚ — Hazardné hry — Právna úprava stanovujúca zákazy týkajúce sa hazardných hier na internete, ktoré sa počas obmedzeného obdobia neuplatnili v jednom štátnom útvare členského štátu s federálnou štruktúrou — Koherencia — Proporcionalita“

Vo veci C-156/13,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Bundesgerichtshof (Nemecko) z 24. januára 2013 a doručený Súdnemu dvoru 28. marca 2013, ktorý súvisí s konaním:

Digibet Ltd,

Gert Albers

proti

Westdeutsche Lotterie GmbH & Co. OHG,

SÚDNY DVOR (tretia komora),

v zložení: predseda tretej komory M. Ilešič, sudcovia C.G. Fernlund, A. Ó Caoimh, C. Toader (spravodajkyňa) a E. Jarašiūnas,

generálna advokátka: E. Sharpston,

tajomník: A. Impellizzeri, referentka,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní z 2. apríla 2014,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Digibet Ltd a G. Albers, v zastúpení: R. Reichert, U. Karpenstein, Rechtsanwälte, a R. A. Jacchia, avvocato,
- Westdeutsche Lotterie GmbH & Co. OHG, v zastúpení: M. Hecker, M. Ruttig a M. Pagenkopf, Rechtsanwälte,
- nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze a J. Möller, splnomocnení zástupcovia,

* Jazyk konania: nemčina.

- belgická vláda, v zastúpení: L. Van den Broeck, M. Jacobs a C. Pochet, splnomocnené zástupkyne, a R. Verbeke, advocaat,
- maltská vláda, v zastúpení: A. Buhagiar, splnomocnená zástupkyňa,
- portugalská vláda, v zastúpení: L. Inez Fernandes, P. de Sousa Inês a A. Silva Coelho, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: F. W. Bulst, I. V. Rogalski a H. Tserepa-Lacombe, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálnej advokátky, že vec bude prejednaná bez jej návrhov,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 56 ZFEÚ.
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi spoločnosťou Digibet Ltd (ďalej len „Digibet“) a G. Albersom spoločnosťou Westdeutsche Lotterie GmbH & Co. OHG (ďalej len „Westdeutsche Lotterie“), ktorý sa týkal toho, že spoločnosť Digibet zakázala ponúkať hazardné hry na internete.

Nemecký právny rámec

- 3 Podľa § 70 a § 72 nemeckého Základného zákona patrí vydávanie právnych predpisov v oblasti hazardných hier do právomoci spolkových krajín.
- 4 Šestnásť spolkových krajín v dôsledku toho prijalo v roku 2008 štátnu zmluvu o hazardných hrách (Glücksspielstaatsvertrag, ďalej len „GlüStV 2008“), ktorou sa stanovili spoločné pravidlá v tejto oblasti. V tejto zmluve sa stanovilo, že tieto pravidlá sú uplatniteľné po dobu štyroch rokov s účinnosťou od 1. januára 2008, čím sa dátum ukončenia jej platnosti stanovil na 31. december 2011.
- 5 GlüStV 2008 bola v roku 2012 nahradená pozmeňujúcou štátnou zmluvou o hazardných hrách (Glücksspieländerungsstaatsvertrag, ďalej len „GlüStV 2012“), ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2012. Táto zmluva bola pôvodne ratifikovaná všetkými spolkovými krajinami s výnimkou Šlezvicka-Holštajnska.
- 6 Dňa 20. októbra 2011 totiž spolková krajina Šlezvicko-Holštajnsko prijala zákon o novom usporiadaní hazardných hier (Gesetz zur Neuordnung des Glücksspiels, GVOBl. Sch.-H, s. 280, ďalej len „GlSpielG SH“), ktorý nadobudol účinnosť 1. januára 2012, s cieľom liberalizovať právnu úpravu v oblasti hazardných hier.
- 7 Na rozdiel od § 5 ods. 3 GlüStV 2008 § 26 GlSpielG SH v zásade povolil propagáciu verejných hazardných hier v televízii alebo na internete.
- 8 GlSpielG SH už nezakazoval organizáciu a sprostredkovanie verejných hazardných hier na internete. Aj keď sa na túto činnosť aj naďalej vyžadovalo povolenie príslušných orgánov spolkovej krajiny, povolenie na usporadúvanie verejných stávk sa muselo udeliť každému občanovi a každej právnickej osobe v Európskej únii, pokiaľ boli splnené určité objektívne podmienky.

- 9 Vo všetkých ostatných spolkových krajinách zostáva v súlade s § 4 ods. 4 a § 5 ods. 3 prvou vetou GlüStV 2012 organizácia a sprostredkovanie verejných hazardných hier na internete, ako aj propagácia verejných hazardných hier v televízii, na internete a prostredníctvom telekomunikačných sietí v zásade zakázaná. Podľa tejto štátnej zmluvy totiž môže byť využívanie internetu na tieto účely povolené len výnimočne a za určitých podmienok pre lotérie a stávky na športové podujatia, aby sa vytvorila vhodná alternatíva k nelegálnej ponuke hazardných hier a na účely boja proti rozvoju a rozšíreniu tohto posledného uvedeného typu hier.
- 10 Účinnosť liberálnejšej právnej úpravy v oblasti hazardných hier uplatniteľná v spolkovej krajine Šlezvicko-Holštajnsko skončila 9. februára 2013, kedy táto spolková krajina pristúpila k GlüStV 2012, pričom ustanovenia GlSpielG SH boli nahradené spoločnými ustanoveniami GlüStV 2012. Po dobu účinnosti GlSpielG SH však spolková krajina Šlezvicko-Holštajnsko udelila prevádzkovateľom sériu povolení ponúkať hazardné hry na internete, ktoré ostali platné v prechodnom období aj po zrušení GlSpielG SH.

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 11 Westdeutsche Lotterie je štátna lotériová spoločnosť spolkovej krajiny Severné Porýnie-Vestfálsko. Digibet, spoločnosť so sídlom na Gibraltári, na internetovej stránke „digibet.com“ ponúka za úhradu hazardné hry a stávky na športové podujatia v nemeckom jazyku. Vlastní licenciu na hazardné hry, ktorá bola udelená na Gibraltári. Konateľom spoločnosti Digibet je G. Albers.
- 12 Westdeutsche Lotterie zastáva názor, že ponuka spoločnosti Digibet je porušením hospodárskej súťaže, keďže je v rozpore s určitými pravidlami o hazardných hrách. V nadväznosti na žalobu, ktorá podala Westdeutsche Lotterie na Landgericht Köln, tento súd rozsudkom z 22. októbra 2009 uložil spoločnosti Digibet a G. Albersovi najmä povinnosť, aby v obchodnom styku a v záujme hospodárskej súťaže prestali na internete ponúkať osobám nachádzajúcim sa na nemeckom území možnosť hrať za úhradu hazardné hry.
- 13 Odvolania, ktoré podali Digibet a G. Albers na Oberlandesgericht Köln, boli zamietnuté, pričom 3. septembra 2010 tento súd potvrdil rozsudok vydaný na prvom stupni.
- 14 Títo odvolatelia podali proti tomuto rozsudku opravný prostriedok „Revision“ na odvolací súd, v ktorom sa domáhali toho, aby bola pôvodná žaloba spoločnosti Westdeutsche Lotterie nariaďujúca zdržanie sa konania zamietnutá v plnom rozsahu.
- 15 Bundesgerichtshof zastáva názor, že vzhľadom na legislatívne zmeny a doplnenia, ku ktorým došlo v spolkovej krajine Šlezvicko-Holštajnsko od 1. januára 2012, nie je možné vylúčiť, že opravnému prostriedku „Revision“ bude možné vyhovieť z dôvodu porušenia slobodného poskytovania služieb zaručeného právom Únie. Pripomína, že na základe judikatúry Súdneho dvora sa výnimky a obmedzujúce opatrenia k právnej úprave, ktorá obmedzuje činnosť v oblasti hazardných hier, majú podrobiť posúdeniu koherentnosti v tom zmysle, či obmedzujú jej schopnosť dosiahnuť legitímne ciele verejného záujmu, ktoré sú ňou sledované (pozri rozsudok Carmen Media Group, C-46/08, EU:C:2010:505, bod 106 a nasl.). V tejto súvislosti by právna úprava, ktorá sa v jednej konkrétnej spolkovej krajine odlišuje od úpravy na ostatnom spolkovom území, mohla viesť k tomu, že obmedzenia usporadúvania a propagácie na internete, ktoré pre hazardné hry platia v iných spolkových krajinách, nemožno uplatniť z dôvodu rozporu s právom Únie, takže pre zákaz sprostredkovania a organizovania hazardných hier on-line by už neexistoval nijaký právny základ.
- 16 Z pohľadu tohto súdu by však bolo neprimerané a nezlučiteľné so zásadou proporcionality brániť všetkým ostatným spolkovým krajinám v uplatňovaní výsady, ktorú im priznáva právo Únie, a to aby posúdili, či je potrebné úplne alebo čiastočne zakázať niektoré činnosti v oblasti hazardných hier, alebo ich len obmedziť a na tento účel zaviesť prísnejší alebo menej prísny spôsob kontroly (pozri

rozsudok Carmen Media Group, EU:C:2010:505, bod 58) len z dôvodu, že jedna zo spolkových krajín si praje zaviesť odchylnú právnu úpravu. V tejto súvislosti vnútroštátny súd spresňuje, že na základe spolkového ústavného poriadku nemôžu ani spolkový štát, ani ostatné spolkové krajiny donútiť jednu spolkovú krajinu k tomu, aby prijala určitú úpravu v oblasti, na ktorú sa vzťahuje právomoc spolkových krajín.

- 17 Napokon tento súd pripomína, že v takých odvetviach, ktoré nie sú harmonizované, ako oblasť hazardných hier, by sa praktický vplyv prípadnej nekoherentnosti vzniknutej v dôsledku rozdielov medzi spolkovými krajinami federatívneho štátu, pokiaľ ide o vnútorný trh, nemal odlišovať od situácie prípadne rozdielných právnych úprav, ktoré existujú medzi menšími a väčšími členskými štátmi a ktoré musia byť v práve Únie akceptovateľné.
- 18 Za týchto podmienok Bundesgerichtshof rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:
- „1. Ide o nekoherentné obmedzenie odvetvia hazardných hier, keď je na jednej strane v členskom štáte, ktorý má štruktúru spolkového štátu, organizovanie a sprostredkovanie verejných hazardných hier na internete podľa práva platného v prevažnej väčšine spolkových krajín v zásade zakázané a – bez právneho nároku – môže byť výnimočne povolené len pre lotérie a stávky na športové podujatia, aby sa poskytla vhodná alternatíva k nelegálnej ponuke hazardných hier, ako aj aby sa pôsobilo proti jej rozvoju a rozširovaniu, keď sa na druhej strane v spolkovej krajine tohto členského štátu podľa jej platného práva každému občanovi Únie a každej právnickej osobe s rovnakým postavením musí za bližšie stanovených objektívnych podmienok udeliť povolenie na usporadúvanie stávok na športové podujatia na internete, čím sa môže narušiť schopnosť obmedzenia usporadúvať hazardné hry na internete, ktoré platí na ostatnom spolkovom území, dosiahnuť legitímne ciele všeobecného záujmu, ktoré sa ním sledujú?
  2. Je pre odpoveď na prvú otázku relevantné, či odlišný právny stav v jednej spolkovej krajine spochybňuje alebo do značnej miery naruša schopnosť obmedzení hazardných hier, ktoré platia v ostatných spolkových krajinách, dosiahnuť legitímne ciele všeobecného záujmu, ktoré sa nimi sledujú?
  3. V prípade kladnej odpovede na prvú otázku, odstráni sa nekoherentnosť tým, že spolková krajina s odlišnou právnou úpravou prevezme obmedzenia hazardných hier, ktoré platia v ostatných spolkových krajinách, aj keď v prípade koncesíí, ktoré sa tam už udelili, budú doterajšie výhodnejšie právne úpravy hazardných hier na internete v tejto spolkovej krajine platiť aj naďalej počas prechodného obdobia v dĺžke niekoľkých rokov, pretože tieto povolenia by nebolo možné zrušiť, resp. len za náhradu škody, ktorú by spolková krajina mohla len ťažko znášať?
  4. Je z hľadiska odpovede na tretiu otázku relevantné, či sa počas niekoľkoročného prechodného obdobia spochybňuje alebo do značnej miery naruša účinnosť obmedzení hazardných hier, ktoré platia v ostatných spolkových krajinách?“

O prejudiciálnych otázkach

- 19 Na úvod treba pripomenúť, že po prijatí vnútroštátneho rozhodnutia spolková krajina Šlezvicko-Holštajnsko pristúpila k GlüstV 2012 a s účinnosťou od 8. februára 2013 zrušila GlSpielG SH, pričom zároveň stanovila, že udelené povolenia ostanú počas prechodného obdobia v platnosti.
- 20 Vzhľadom na toto spresnenie je potrebné konštatovať, že svojimi otázkami, ktoré treba skúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 56 ZFEÚ vykladať v tom zmysle, že bráni právnej úprave spoločnej väčšine štátnych útvarov členského štátu s federálnou štruktúrou, ktorá v zásade zakazuje organizáciu a sprostredkovanie hazardných hier na internete, pričom jeden

z takýchto štátnych útvarov ponechal počas obmedzeného obdobia v účinnosti súběžne s prísnejšou právnou úpravou ostatných štátnych útvarov liberálnejšiu právnú úpravu a vydal prevádzkovateľom povolenia ponúkať hazardné hry na internete, ktoré zostali platné počas prechodného obdobia po zrušení tejto liberálnejšej právnej úpravy.

- 21 Je nesporné, že právna úprava členského štátu, akou je právna úprava vo veci samej, ktorá v zásade zakazuje propagáciu, organizovanie a sprostredkovanie verejných hazardných hier na internete, predstavuje obmedzenie slobodného poskytovania služieb zaručeného článkom 56 ZFEÚ (pozri rozsudok Stoß a i., C-316/07, C-358/07 až C-360/07, C-409/07 a C-410/07, EU:C:2010:504, bod 68 a citovanú judikatúru).
- 22 V každom prípade je potrebné posúdiť, či také obmedzenie môže byť prípustné vzhľadom na odchýlky z dôvodov verejného poriadku, verejnej bezpečnosti a verejného zdravia výslovne uvedené v článkoch 51 ZFEÚ a 52 ZFEÚ, ktoré sa vzťahujú aj na oblasť slobodného poskytovania služieb na základe článku 62 ZFEÚ, alebo odôvodnené v súlade s judikatúrou Súdneho dvora naliehavými dôvodmi všeobecného záujmu (rozsudky Garkalns, C-470/11, EU:C:2012:505, bod 35, ako aj Stanleybet International a i., C-186/11 a C-209/11, EU:C:2013:33, bod 22 a citovanú judikatúru).
- 23 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora tak obmedzenia činností týkajúcich sa hazardných hier možno odôvodniť naliehavými dôvodmi všeobecného záujmu, ako sú ochrana spotrebiteľa a prevencia pred podvodmi a nabádaním občanov na neprímerané výdavky spojené s hrou (rozsudky Garkalns, EU:C:2012:505, bod 39, ako aj Stanleybet International a i., EU:C:2013:33, bod 23 a citovanú judikatúru).
- 24 V tomto kontexte Súdny dvor opakovane rozhodol, že právna úprava hazardných hier je súčasťou tých oblastí, v ktorých existujú významné rozdiely morálneho, náboženského a kultúrneho charakteru medzi členskými štátmi. Ak v tejto oblasti neexistuje harmonizácia na úrovni Únie, prináleží každému členskému štátu, aby v týchto oblastiach určil na základe vlastnej stupnice hodnôt požiadavky, ktoré si vyžaduje ochrana predmetných záujmov (rozsudok Liga Portuguesa de Futebol Profissional a Bwin International, C-42/07, EU:C:2009:519, bod 57, ako aj Stanleybet International a i., EU:C:2013:33, bod 24 a citovaná judikatúra), identifikácia cieľov, ktoré naozaj sleduje vnútroštátna právna úprava, patrí v rámci vecí predloženej Súdnemu dvoru na základe článku 267 ZFEÚ do právomoci vnútroštátneho súdu (rozsudky Dickinger a Ömer, C-347/09, EU:C:2011:582, bod 51, ako aj Stanleybet International a i., EU:C:2013:33, bod 26).
- 25 V prejednávanom prípade vnútroštátny súd nevznáša otázky týkajúce sa odôvodnenosti predmetného obmedzenia slobodného poskytovania služieb.
- 26 Vnútroštátny súd však kladie Súdnemu dvoru otázky týkajúce sa požiadavky, podľa ktorej obmedzenia ukladané členskými štátmi musia spĺňať príslušné podmienky proporcionality a zákazu diskriminácie, ktoré vyplývajú z judikatúry, a najmä podmienku, podľa ktorej je vnútroštátna právna úprava spôsobilá zaručiť dosiahnutie uvedeného cieľa len vtedy, ak skutočne zodpovedá úsiliu dosiahnuť ho koherentne a systematicky (pozri rozsudok Stanleybet International a i., EU:C:2013:33, bod 27, ako aj citovanú judikatúru).
- 27 Vnútroštátny súd teda vyslovuje požiadavku zistiť, či je spochybnený proporcionálny a koherentný charakter celej reštriktívnej právnej úpravy dotknutej vo veci samej vzhľadom na z časového hľadiska obmedzenú existenciu liberálnejšej právnej úpravy iba v spolkovej krajine Šlezvicko-Holštajnsko.
- 28 Tak Digibet a G. Albers, ako aj maltská vláda tvrdia, že nedostatok koherencie predmetnej nemeckej právnej úpravy je možné vyvodiť najmä zo znenia bodov 69 a 70 rozsudku Carmen Media Group (EU:C:2010:505), podľa ktorých orgány dotknutej spolkovej krajiny a spolkové orgány sú povinné spoločne splniť povinnosť Spolkovej republiky Nemecko neporušovať článok 56 ZFEÚ, takže sú povinné na tieto účely zosúladiť výkon svojich príslušných právomocí.

- 29 Okrem toho, poukazujúc na federálnu štruktúru Spolkovej republiky Nemecko, odvolávajú sa na bod 61 rozsudku Winner Wetten (C-409/06, EU:C:2010:503), podľa ktorého nemožno pripustiť, aby pravidlá vnútroštátneho práva, hoci majú právnu silu ústavy alebo ústavného zákona, ohrozovali jednotu a účinnosť práva Únie.
- 30 Naproti tomu Westdeutsche Lotterie, nemecká, belgická a portugalská vláda, ako aj Komisia zastávajú názor, že na prvú otázku treba odpovedať záporne a že vzhľadom na okolnosti konania vo veci samej GlüStV 2012 nepredstavuje neprimerané obmedzenie slobodného poskytovania služieb.
- 31 V tejto súvislosti treba najprv poukázať na osobitnú povahu oblasti hazardných hier, kde na rozdiel od zavedenia slobodnej a nenarušenej hospodárskej súťaže na tradičnom trhu môže viesť uplatnenie takejto hospodárskej súťaže na tomto veľmi špecifickom trhu, to znamená medzi viacerými prevádzkovateľmi, ktorí majú licenciu na šírenie tých istých hazardných hier, k vzniku škodlivého účinku spojeného s tým, že títo prevádzkovatelia sú nútení súperiť vo vynaliezavosti, aby ich ponuka bola atraktívnejšia než ponuka ich konkurentov, a tak zvyšovať výdavky spotrebiteľov spojené s hrami, ako aj riziko ich závislosti (pozri rozsudok Stanleybet International a i., EU:C:2013:33, bod 45).
- 32 Vzhľadom na to a z dôvodov uvedených v bode 24 tohto rozsudku majú vnútroštátne orgány v osobitnom odvetví organizácie hazardných hier širokú mieru voľnej úvahy na určenie požiadaviek, ktoré prináša ochrana spotrebiteľa a verejného poriadku, a že pokiaľ sú okrem toho dodržané podmienky stanovené v judikatúre Súdneho dvora, každému členskému štátu prináleží, aby posúdil, či je v kontexte legitímnych cieľov, ktoré sleduje, nevyhnutné úplne alebo čiastočne zakázať činnosti týkajúce sa hier a stávk, alebo ich stačí len obmedziť a stanoviť na tento účel prísnejšie či menej prísne spôsoby kontroly (pozri v tomto zmysle rozsudky Dickinger a Ömer, EU:C:2011:582, bod 99, ako aj Stanleybet International a i., EU:C:2013:33, bod 44).
- 33 Ďalej treba pripomenúť, že pokiaľ ustanovenia Zmluvy alebo nariadení priznávajú členským štátom právomoci alebo im ukladajú povinnosti na účely uplatnenia práva Únie, otázka, akým spôsobom môžu štáty zveriť výkon týchto právomocí alebo plnenie týchto povinností vnútroštátnym orgánom, je výlučnou vecou ústavného systému každého štátu (rozsudok Horvath, C-428/07, EU:C:2009:458, bod 49). Súdny dvor okrem toho už rozhodol, že v štáte, akým je Spolková republika Nemecko, sa normotvorca mohol domnievať, že v záujme všetkých dotknutých osôb prináleží spolkovým krajinám a nie spolkovým úradom prijať určité legislatívne opatrenia (pozri v tomto zmysle rozsudok Fuchs a Köhler, C-159/10 a C-160/10, EU:C:2011:508, bod 55).
- 34 V prejednávanom prípade rozdelenie právomocí medzi spolkové krajiny nie je možné spochybníť, keďže požívajú ochranu priznanú článkom 4 ods. 2 ZEÚ, podľa ktorého je Únia povinná rešpektovať národnú identitu členských štátov, obsiahnutú v ich základných politických a ústavných systémoch vrátane regionálnych a miestnych samospráv.
- 35 Okrem toho sa okolnosti prejednávanej veci odlišujú od okolností veci, v ktorej bol vyhlásený rozsudok Carmen Media Group (EU:C:2010:505), pretože v konaní vo veci samej nejde o vzťah a prípadnú povinnosť vertikálnej koordinácie medzi dotknutými orgánmi spolkovej krajiny a spolkovými úradmi, ale o horizontálny vzťah medzi spolkovými krajinami, ktoré majú vlastné legislatívne právomoci v rámci členského štátu s federálnou štruktúrou.
- 36 Napokon aj za predpokladu, že by existencia liberálnejšej právnej úpravy spolkovej krajiny, než je právna úprava účinná v ostatných spolkových krajinách, prípadne mohla narušiť celkovú koherenciu predmetnej právnej úpravy, treba uviesť, že za okolností v konaní vo veci samej by takéto prípadné narušenie koherencie bolo obmedzené *ratione temporis* a *ratione loci* na jednu spolkovú krajinu. Vzhľadom na to nie je možné tvrdiť, že odlišný právny stav v jednej spolkovej krajine závažne spochybňuje schopnosť obmedzení hazardných hier, ktoré platia vo všetkých ostatných spolkových krajinách, dosiahnuť legitímne ciele všeobecného záujmu, ktoré sa nimi sledujú.

- 37 Ako totiž vyplýva najmä z písomných pripomienok nemeckej vlády a spoločnosti Westdeutsche Lotterie, liberálnejšia právna úprava v oblasti hazardných hier prijatá spolkovou krajinou Šlezvicko-Holštajnsko ostala účinná v období od 1. januára 2012 do 8. februára 2013. Po tomto poslednom uvedenom dátume táto spolková krajina uplatnila prísnejšie pravidlá GlüStV 2012, ktoré už boli účinné v ostatných spolkových krajinách.
- 38 Za týchto okolností sa judikatúra citovaná v bodoch 28 a 29 tohto rozsudku nemôže vykladať v tom zmysle, že ostatných pätnásť spolkových krajín by malo prijať úroveň ochrany spotrebiteľov, ktorá bola počas obmedzeného obdobia účinná v jednej spolkovej krajine Šlezvicko-Holštajnsko.
- 39 Z toho vyplýva, že obmedzenie slobodného poskytovania služieb, ktoré predstavuje právna úprava hazardných hier dotknutá vo veci samej, môže spĺňať podmienky proporcionality, ktoré vyplývajú z judikatúry Súdneho dvora.
- 40 V každom prípade treba pripomenúť, že vnútroštátnemu súdu prináleží, aby vzhľadom na indikácie, ktoré poskytol Súdny dvor, overil, či obmedzenia uložené dotknutými členskými štátmi spĺňajú podmienky, ktoré vyplývajú z judikatúry Súdneho dvora, pokiaľ ide o ich primeranosť (pozri rozsudok Dickinger a Ömer, EU:C:2011:582, bod 50).
- 41 Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti je potrebné na prejudiciálne otázky odpovedať tak, že článok 56 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni právnej úprave spoločnej väčšine štátnych útvarov členského štátu s federálnou štruktúrou, ktorá v zásade zakazuje organizáciu a sprostredkovanie hazardných hier na internete, pričom jeden z takýchto štátnych útvarov ponechal počas obmedzeného obdobia v účinnosti súbežne s prísnejšou právnou úpravou ostatných štátnych útvarov liberálnejšiu právnu úpravu, ak takáto právna úprava môže spĺňať podmienky proporcionality formulované judikatúrou Súdneho dvora, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

O trovách

- 42 Vzhľadom na to, že konanie má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (tretia komora) rozhodol takto:

Článok 56 ZFEÚ sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni právnej úprave spoločnej väčšine štátnych útvarov členského štátu s federálnou štruktúrou, ktorá v zásade zakazuje organizáciu a sprostredkovanie hazardných hier na internete, pričom jeden z takýchto štátnych útvarov ponechal počas obmedzeného obdobia v účinnosti súbežne s prísnejšou právnou úpravou ostatných štátnych útvarov liberálnejšiu právnu úpravu, ak takáto právna úprava môže spĺňať podmienky proporcionality formulované judikatúrou Súdneho dvora, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

Podpisy